מעבירימין (לקמן כד:) נג] *האומר ולדה של זו עולה הרי זו וולד שלמים ואי אין ליה לבר פדא דשיירו מעוייר אמאי ולדה שלמים הא אי בעי הוה מעייר הולד בתוליו דבשלמא ר' יוחנן דאמר מקודשה חלה על הטעוברין מיד דאמר היא שלמים דעתיה נמי לקדושי הולד בשלמים והוי הולד שלמים על קדושת פיו ולא מטוטיה דאם אבל לבר פדא דאמר קדושה אינה חלה על הטעוברין אין הולד קדוש על פיו אלא מכח דאם ואם סבירא ליה דשיירו מעוייר אמאי אין הולד עולה אלא שמע מינה דאריך לומר דמיד לד] *האם קדושה קדוש הולד מכח האם לה] וא"ת כיון דאין קדושה חלה על הטעוברין היכי קאמר ולדה עולה והיא שלמים דבריו קיימין וי"ל דלדמיס קאמר וא"ת היכי אפשר דקדושה חלה על הטעוברין והא אמר דאסור להקדיש מחוסר זמן ולקמן אמרינן (פרק) מעלין מעבירימין על הבכור (גם זה שם) המבכרת שהיתה מעוברת אמר מה שבמעי בהמה אם זכר עולה אלמא דאפילו לכתחילה מלי מקדיש ליה ומאי אמא *מחוסר זמן וי"ל דקודש שעולה מלי מקדיש ליה *ומייתי ליה בבכורות (דף יד.) מקרא נו]:

אבל הכא דאקדשיה לאימיה הוא בכלל אימיה. וקשה לה"ר מ"ר למה לי לאמאי לריכותא אימא *בהדי דאי אמאי אשמעינן קמייתא הוא אמינא דשיירו אינו מעוייר ולהכי אילטריך למימר דאם בולדה מתכפר לאשמעינן דשיירו מעוייר כדפירש ועוד קשה דהיכי מלי למימר דהוא בכלל אימיה אם קדיש אתכן בהדיא פרק כיצד מעבירימין (לקמן דף כה.) היא שלמים וולדה עולה הרי זה ולד שלמים אלמא קדוש הוא בכלל אימיה וי"ל דהכי פירושו הוא בכלל אימיה אם קדוש על פי האדם אלא מטוטיה דאמו הוא קדוש דעובר יוך אמו הוא ואי שיירו אינו מעוייר משום הכי אילטריך בבתרייתא דאשמעינן דקדוש הולד *על פי האדם ולא מטוטיה דאמו. הר"ם: **כי** הניא הכיא קדושת דמים. וקשה אם כן מאי קאמר פרק כיצד מעבירימין (לקמן ד' כה.) סיפא דהאי ולדה שני זכרים אחד מהן יקרב עולה כיון דלית ליה אלא קדושת דמים אמאי יקרב עולה ואי אמרת דימכר לגרכי עולה הא קתני אם הם ואם יימכר לגרכי עולה ואם כן מה בין ראשון לשני [ז] ולריך לומר כיון דנתת בראשון קדושת דמים נתת ביה נמי קדושת הגוף: **אימורי** הוא דלא מימר הא מקדש קדישי עובדין. דאי לא קדישי פסיעות לאין ממירין אלמין [ח] (כהן) דאמרין ג) [כהן] והכא לא מלי לתרולי קדושת דמים כדלעיל [ט] דהא אין עושין תמורה: הקדש ראשון עושה תמורה: **מי ר' יהודה** ריש מי מתוקמא דקתני אין ממירין אבדין דאמרין בשלמים דהקדש דמשמע תמורה הוא דלא עבדי אבדין בבהמה חולין [ז] לחול קדושת תמורה על גוף הבהמה משום אבר דידה שהמירו בשלם דקדש הא מקדש קדשי אבדין בתחילת הקדש אם הקדיש אבר אחד פסטה קדושה בכולה דהאי תנא הא סבירא לית ליה מדקתמהדר ליה רבי יוסי והלא במוקדשין האומר רגלה של זו עולה כולה עולה מכלל דמודה ת"ק בתחילת הקדש אם הקדיש אבר אחד פסטה קדושה בכולה ורבי שמעון [ח] דהוי כר זוגיה דר' יוסי לקמן בברייתא דאמר בתחילת הקדש כולה עולה ולשמעון גבי תמורה דלא אי משום דדרים בהמה בבהמה אי משום דמקדש תמורה למעבר בסיפא דפיקין (דף יג.) מה מעבר קרבן יחיד כו' ומההוא הקישא גופיה ילוף דמה מעבר אינו נהנה בחבירו אף תמורה אינה נהנית בחבירו והכי אמרינן בפרק בהמה המקשה (חולין דף סט:): **אלמר רבי יהודה.** לקמן בברייתא דלא פסטה קדושה בכולה: **הכא במאי עסקינן** כל הבהמה ע"י אבר אחד: **כגון שהקדיש אבר שסגשמה חלויה בו** ר' לאמר לקמן מודה רבי יהודה בדבר שעושה אותו טרפה כגון אם הקדיש רגליה מן הארכובה ומעלה הרי כולה עולה ובתמורה לא (ד) דרשינן בהמה בבהמה: **מקדישין אבדין ועובדין.** לקמן היא פרק שני (דף מז:) תומר בקדשים מבתמורה וקתניא תומרי וקתני להך נב) הכי מקדישין אבדין ועובדין אבל לא מתירין: הכי

לעוברה גופיה אבל הכא דאקדשיה לאימיה ט) *דא בכלל אימיה לא קדוש ואי אשמעינן בתרייתא התם הוא דאקדישלה וכל דאית בה אבל הכא דאקדשיה ליה כיון דליתיה אבראי לא קדיש צריכא לישנא אחרינא מאי קמ"ל [א] *אם שיירו משוייר *ועובר לאו ירך אמו הוא ותרתי למה לי צריכא דאי ג) אתמר בהא משום דאימיה חזיא לגופיה מנו דנחתא קדושה לה נחתא נמי לולד אבל איהך לא קמ"ל (ט) הדא ואי אתמר בהא משום דקא מפרש קדושה על (האם) הולד אבל ההיא לא צריכא יתיב ר' זירא וקאמר להא שמעתא נ) איתיביה ר' ירמיה לרבי זירא *כיצד מעבירימין על הבכור ל) המבכרת שהיתה מעוברת אומר מה שבמעיה של זו עולה ילדה זכר הרי זו עולה אלמא קדוש עובר אמר ליה ס) כי מתניא ההיא בקדושת ו) דמים מי ז) אלימא קדושת דמים דקא מפקעא ליה מן הבכורה אמר ליה אין *והתנן כל ח) קדשים שקדם מום קבוע להקדישן ונפדו *חייבין בבכורה ו*במתנות טעמא ט) דלאחר שנפדו י) דחייבין אבל קודם שנפדו פטורין [אלמא] דאלימא קדושת דמים דמפקע ליה מבכורה איתיביה *דאומר מה שבמעיה של זו עולה מותרת בגיזה ואסורה בעבודה משום כרוש עובר שבה אמר ליה הא נמי קדושת דמים ומי אלימא קדושת דמים יא) דאסירא ליה בעבודה אמר ליה אין והתנן *יוצאין לחולין ליגזז וליעבד טעמא יב) משום דנפדו הא קודם שנפדו אסורין בעבודה אלמא יג) קדושת דמים אסורין ליה בעבודה איתיביה אין ממירין לא אבדין בעובדין ולא עובדין באבדין יד) אימורי הוא דלא מימר הא מיקדש קדשי טו) אמר ליה בולדי קדשים הוא דקדישי וקיימי אי ולד קדשים במעי אמן הוא דלא עבדין טז) הא אבראי עבדין והא יז) *תניא *אין הולד עושה תמורה הא מני רבי יהודה היא דאמר *הולד עושה תמורה אי ר' יהודה תמורה הוא דלא עבדי יח) הא מקדש קדשי הא ר' יהודה אבדין לא קדשי יט) (אמר) הכא במאי עסקינן *באבר שהנשמה תלויה בו כ) איתיביה *מקדישין אבדין ועובדין ממירין כא) הבא נמי בולדי קדשים אי בולדי קדשים מאי מקדישין הא קדישי וקיימי הכי

*נעוברה גופיה. בפני עצמו הלכך מיילא קדושה עליה. ל"מ מאי קמ"ל ר' יוחנן אם שיירו מעוייר ועובר לאו ירך אמו הוא דמתמיה ליה רבי יוחנן באנפי נפשיה ולא כולד מוטאת דאזיל למיתה שמע מינה דאי הוה בעי לאיוריה לעובר לקדושה אחרת אינו יכול לאמר דולד מוטאת ועובדה עולה דבריו קיימין דעובר לאו ירך אמו הוא או אם שיירו עומד ולדה מוקין (ב) הוי כב] ולבר פדא לא חשיב עובר למהוי באנפי נפשיה והיכא דאקדשיה ליה אימיה ושיירו לולד לקדושה אחרת אינו נג) קדוש והוה ליה ולד מוטאת ואזיל למיתה ואם אמר עובר ולדה מוקין לא אמר כלום ומאן דאמר דולדי קדשים במעי אמן הן קדושין קדש לאחר ומ"ד בהוייתן הן קדושין קדוש לכשיולד: **ומרמי לעמ לי כו'.** הא שמעינן ליה מקמייתא דאמר קדושה חלה על הטעוברין מכלל דבהמה באנפי נפשה (ג) חשובה כד] הולד: **חזי לגופיה.** שהאם קדושה קדושה הגוף ליקרב: **כילד מעבירימין על הבכור.** להפקיעו מכהן וליהנות הוא בו: **ילדה זכר הרי הוא עולה.** ומקריבו לתובתו ויצא אם היה מחויב עולה משום דקדושה עולה כה) קדמה מיילא עליה דבבכורה לא קדים עד שפקדיסנו רחם ותו לא אתייא בכורה ומפקעא לקדושה עולה אלמא קדים עובר וקניא לבר פדא: **קדושה דמים.** שימכרנו ויביא בדמיו עולה אבל הוא גופיה לא קדים קדושה הגוף אלא נמכר בלא מום: **והתנן.** בגיתותא: **מייתין בבכורה.** אם נקבות הן ולאחר פדיונן ביכורו: כו) **[אלמא] דאלימא קדושת דמים.** דכיון דקדם מום קבוע להקדם לא קדים מעיקרא אלא לדמי: **מותרת לאסבגיזה.** כז) דהא לא אקדים גופה: **לאוש עובר.** דעבודת האם מכחשת ליה לעובר אלמא קדים עובר: **והתנן.** בגיתותא: **יולאין לחולין.** סיפא דהך מתני' דאמרת לעיל היא כל הקדשים שקדם כו' וקתני סיפא יולאין לחולין כשנפדין ליגזז וליעבד שמותרין בגיזה ועבודה לאחר פדיונן הוחיל וקדם מום קבוע להקדמן דלא אמ: [קדמה] קדושת הגוף כפ"ב דבכורות (דף יד.): **ליתיביה.** ר' ירמיה לרבי זירא: **אין ממירין כו'.** מתני' היא [ב] וקתני לא שלמים כה: **אמורי הוא דלא מימר.** משום דבתמורה כתיב בהמה בבהמה ועובר לאו בהמה הוא: **הא מיקדש קדשי.** עוברין דאי לא קדשו פסיעות דאין ממירין שלמים דאמרינא אם שיירו [משוייר] דהוי כמפריש ב' חטאות לאחריות דאם תאבד זו תהא זו במקומה ומתכפר באיזו שירצה. והא שמעתא דר' יוחנן בפרק כיצד מעבירים על הבכור ואי קשיא הא דתנן ולד חטאת ותמורת חטאת ימותו התם בשקדשה ולבסוף נתעברה והכא

מסורת הש"ס

ע"ז משפט נר מצוה

ג) אמר מיה אם שלמים ולדה עולה ס"ז כו' ס"ק

צא א מיי' פ"ט מהל' בכורות הל"ח:

צב ב מיי' פ"ט מהל' בכורים הל"ב:

גי' ל"ק הוא

צג ג מיי' פ"ח מהל' מעילה הל"ב:

צד ד מיי' פ"ח מהל' תמורה הל"ו:

ל"ל אמלה דקדוש על האם קדוש אולד כו' ל"ק

צה ה מיי' פ"ט מהל' מעשה הקרבנות הל"ב:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' קמ"ל דאל על מזלא ולא אימר בהא מטוט דקא מפקע קדושת האם על ולד: (ב) רש"י ד"ה ל"ת מלי קמ"ל וכו' ואנהנ מולין ולבר מולין: (ג) ד"ה וחכמי וכו' חשיבא ואולד כאלו פפשיה בסס"ד: (ד) ד"ה כגון וכו' דהכשיר:

הגהות הגר"א

(א) גמ' אם שיירו מעוייר ושובר כו'. ל"ל דלא לקרייה ולד קדשים: (ב) רש"י ד"ה אין וקתני כו'. הוצרך לזה משום דגמ' קאמר לקמן הא אבראי כו':

גליון הש"ס

תוס' ד"ה (בגי' ל"ה) ואולד בכס"ד ומייתי ליה בבכורות. ל"ל דבבכור ילפינן ליה מקרא לקמן דף כה ס"ב אבל אחה מקדים מבכון ויליפינן מינה לקדיש שובר כגון"ד בעזה"ר:

גם ס"ם כו' מטוטיה דאמו לבד. ל"ק

שיטה מקובצת

ה) לאמיה אימא הוא בכלל: ב) דאי אמר הפריש חטאת הו"א התם הוא דאמר רי' רצה בולדה מתכפר משום דאימיה חזיא לגופיה ומנו דנחתא קדושה לאימיה לגופא נחתא נמי קדושה לולד אבל הכא כיון דאימיה לא קדשה אלא ולד אימא לא תיחות קדושה לגופיה קמ"ל הדא דהכא דאע"ג דאימיה לא קדשה ולד קדיש לגופיה ואי אתמר בהא משום דקא מפרש קדושה על הולד אבל ההיא דלא מפיק קדושה אלא על אימיה דולד אימא דולד לא מקדיש כלל צריכי: ג) שמעתא דבר פדא איתיביה: ד) הבכור מבכרת שהיתה כו' של זו אם זכר הוא עולה ילדה: ס) אל"ל מי תניא ההיא: ו) דמים. ס"א והא הכא דאימיה לא קדיש גופיה לעולה ולד קדיש גופיה לעולה אמר ליה הב"ע כגון דאמר תיקדש אימיה לעולה לדמיה דמינו דקדשי דמי דאימיה לעולה ולד נמי קדשי לעולה ומשום דאקדשיה לאימיה קדושת דמים דבכור אין והתנן כו' קדושת דמים. גליון והנה אמר למפה ילדה ב' זכרים הראשון יקרב עולה ועכ"פ לא רצה בו שיקרב הוא בעצמו לא שיסכר לצרכי עולות כי יאמר השני יסכר לצרכי עולות רק כי רצה בזה שהראשון דמיו עולה והשני דמיו חולין וזה אמר הראשון יקרב עולה היינו שיסכר לצרכי עולה ויביא בדמיו עולה כ"כ ואמנם דמיו יסכר לצרכי עולה אף דמיו חולין ולא אחד מהם רק בקדושת דמים ע"ל. הרב המעולי: ז) מ) מי אלימא (אות י' נמחק) קדושת דמים דאסרה לה בעבודה וגיזה. תיפה כי לא ידע דאסור לקלקל הקדש מדרבנן בזידים כי נמי שרי להנות ממנו וצריך לומר דפריך ממעם דאסור משמע דאיכא לאו לא תעבור לענין שאם חילל העבודה על דמים ופריך דלא תעבור אין בקדושת דמים ומשני מדרבנן וגזירה אטו קדשי מזבח. גליון: ח) כל הקדשים שקדם מום כו' חייבין בבכורה ומתנות ואע"ג דשאר פטולי המוקדשים שנפדו פטורים מן הבכורה ומתנות משום דכתיב בהו בצבור ואל כיהו אלימא קדושת דמים לאפקעיי מן הבכורה.

תוס' אחרות: ט) מעמא. ס"א דנפדו הא לא נפדו פטורין אבל כו' אלמא אלימא קדושת דמים: י) שנפדו חייבין אבל כו' אלמא אלימא קדושת דמים: יא) מעמא דנפדו תיבת דמים משום נמחק: יג) עי' בחשמטות בסוף המסכת: יד) באינרין אמורי אות' נמחק: טו) קדשי אל"ל הב"ע בולדי קדשים דקדישי וקיימי אי ולדי קדשים: טז) עבדין תמורה הא אבראי עבדין תמורה בשלמא אם קדושת פה חלה על הטעוברים כו' הוי אבראי עבדין תמורה דאין זה ולדות קדשים שהרי הקדישה באה מכח פה האדם ולא מן האם: יז) והא תנן אין: יח) עבדי אבראי הא: יט) אמר ליה: כ) בו וכדרב חסדא דאמר רב אסרא טורדת ר' יהודה בדבר שהנשמה תלויה בו: כא) עי' בחשמטות בסוף המסכת: כב) הוי חולין ולבר: כג) אינו משוייר והוה ולד חטאת: כד) תיבת הולד נמחק: כה) עולה דקדמה: כו) מה"ד אלמא אלימא קדושת בגיזה דהוא לא אקדיש הם"ד: כז) דלא קדיש קדושת הגוף: כח) הוא לקמן בסתיתיתא דתאי פרקין קאמר: ל) חולין כלומר אין קדושת תמורה הלה על: לא) שפעון הוא דתוי: לב) להך דהכי ומקדישין: לג) מעירימין דתנן האומר ולדה של זו עולה והוא שלמים דבריו קיימין הוא שלמים ולדה עולה הרי זו: לד) דמיד שהאם קדושה: לה) האם ומיהו קשה דמצינו למימר למדרי בקרוש דמים בדרחינן כל הני דלעיל בסמוך. תוס' אחרות:

לו) לז) עי' בחשמטות בסוף המסכת: לח) שליטים בהן דחולין הן: לט) כדלעיל ס"א א"כ למה הוצרך לומר דאין ממירין פשיטא דאין קדושת דמים עושה תמורה:

מ) דיבור זה אין מקומו כאלן רק לאלן נאות יח.

רבינו גרשום

חלה עליו ל"א מאי קמ"ל ר' יוחנן בהא. רצה מחכפר בה רצה מחכפר בולדה אשמעינן דאם שיירו לעובר משוייר כגון דאמר הוא שלמים ועוברה עולה הוי הוא שלמים והעובר משוייר לעולה משום דעובר לאו ירך אמו הוא. מעמא אחרינא אם שיירו [משוייר] דהוי כמפריש ב' חטאות לאחריות דאם תאבד זו תהא זו במקומה ומתכפר באיזו שירצה. והא שמעתא דר' יוחנן בפרק כיצד מעבירים על הבכור ואי קשיא הא דתנן ולד חטאת ותמורת חטאת ימותו התם בשקדשה ולבסוף נתעברה והכא מיירי בהקדישה בשהיא מעוברת: תרתי למה לי צריכא כו'. [כיצד מעבירים על הבכור להפקיעו מכהן: תניא האי לקדושת דמים. דהא דתני שאם ילדה זכר הוא עולה לא לגופו ממש להקריבו אלא למוכרו וליקח בדמיו עולה. אבל לגופיה לא קדיש עובר מי אלימא כו': א"ל אין ותתנן כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדישן כו'. דהני לא הוה אלא קדושת דמים ואי לא נפדו פטורין מן הבכורה: א"ל. ר' זירא הא מני דולדי קדשים במעי אימן לא עבדי אלא אבראי עבדי]: ר' יהודה היא דאמר הולד עושה תמורה. ולעולם הא בעובדי קדשים מיירי: דאמר ר' יהודה אבדין לא קדישי. למיקדש בטיה הלכך לא עבדא תמורה (ומתניתא) והנא קמא דר' יוסי [דמתני'] היינו ר' יהודה דקאמר בברייתא לקמן [הא מודי ר' יהודה לי מן באבר שהנשמה תלויה בו דאם אבדישיה הקדישה כולה. ולעולם בולדי קדשים מיירי]: איתיביה מקדישין אבדין ועובדין. אלמא עובר קדיש הא נמי בולדי קדשים מיירי: אי בולדי קדשים אמאי תני מקדישין. הא קדישי

הכי

תני הכי מקדישין איברין וממירין בכסן אחד וממירין אחרי כן בחוטה בהמה דהאי דקאמר מקדישין איברין ללו למקדים אבר לחודיה אלא אבר לבהמה דליתול קדושם תמורה קדושה בכולה בהמה דאי אאבר לחודיה לא מצי לממר ומממירין בהן דהא אפילו רבי יוסי דאמר ממירין אברין בשלמים מודה דאין ממירין שלמין בהן וכל שכן אברין באברין ודקתני סיפא דהך ים *בריית בפ' ב' אבל לא ממירין אמטעינן דאין ממירין ים) בשלמים דאם אמר אבר בהמה זו תמורה* לא אקדים והיינו תמור בתחילת הקדם מבתמורה דתחילת הקדם כי אקדים חד אבר פסגה בכולה ובתמורה כי אמר אבר זה תמורה תחת שלימה זו לא קדשה: **ועוברין שקדשו במעי אמן** . כגון ולד קדשים אע"פ שהן קדושין אין ממירין בהמה בהן כל זמן שהן במעי אמן והא ללו אמוש חומר בקדשים מבתמורה קתני אלא אמוש תקנא וממירין בהן בבהמה שקדשה ע"י אבר כ) תני בעוברין אין ממירין בהן ור' יהודה היא [דאמר] ולד עושה תמורה אין ממירין בהן דאמר ר' יהודה אברין לא קדשי למיהוי כולה תמורה ולכא לאקומה כר' יהודה א"ל כל הנן מקדישין [עוברין בולדי קדשים קתני אי בולדי קדשים כר' דתרצינן לעיל בלשנא קמא: [וכוצא בה] בן ארבעה חי . בבהמה דקה מיירי דמעברה לה' חדשים: בהוייתן הן קדושים כשעה שיצאו לאויר העולם ובתראה ה) דנמעברה ובסוף הקדישה דלא קדיש ולד דלא אקדיש אלא אם לחודה: [אין קדשין להיות תמורה קדשים ואין מקדישין לעשות תמורה שאם הקדשים הן כלאים וטרפה לא אלימי דלא קדישי למיתפס בהמת חולין בתמורתן]: תניא . אמר ר' קאי אדר' מוצא . דאיצטריך למימר ולא מקדישין אלא במקדיש בהמה ואח"כ נטרפה [דמעיקרא קדשה כי הויא שלימה והשתא כי נטרפה לא מקדשה לעשות תמורה]: וכן אמו ואח"כ יצא . דרך דופן [לא מקדיש לאיתפוסי תמורה] אבל פ"פה (מעקר) קודם הקדש ויוצא דופן (מאחר) [לאחר] שנולד לא קדשי נבי קדשים . והאי לאחר שהקדיש יצא דרך דופן [והאי ואח"כ יצא דרך דופן כגון שנגמטו אז נעקרו כותלי בית הרחם אלמא קדיש ולד בטעי אמו ותיובתא לבר פדא: אמרי בעובר תם בטעי תמימה אפי' בר פדא מודי לר' יוחנן דקדיש דומיא דהאי מקדיש ולד ואח"כ יצא דרך דופן] דהיינו תם בטעי תמימה כל זמן שהוא בטעית לא נחלקו כו': ל"א אבל טומטום וכלאים ואנדרוגינוס אי אתה מוצא כו'). בלומר הני תרי טרפה ויוצא דופן מצית מוקמת לה אפי' בחולין כדאמרן אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא בקדשים דקדישי אלא בולדי קדשים בעוברי קדשים דהני לא הוו להו שעת הכושר מעולם דמשעה יצירת נפשלה [נעשו כלאים וטומטום ואנדרוגינוס] (אלא) ולא אגב אימיהו להכי קאמר אי אתה מוצא נופרינן . אלא אגב אימיהו דלא קדישי אלא לדמים משום דבעלי טומטן ניתנו אבל עוברין אחריני דלאו עוברין אחרינן ניתנו קדשי נופרינו אפי' בטעי אינן חולין וקשיא לבר פדא אמר אביי בתם בטעי תמימין כו' כדלעיל:

ז) כו' . כלומר מקדישין אבר לבד ואמטעינן בכסן דמשמע תמורה הוא דלא עבדי אבר לבהמה דליתול קדושם תמורה דהא אפילו לרבי יוסי דאמר ממירין בהן בשלמים הא מקדישין אברים בשלמים הקדם אם מסורת הש"ס קדישי אבריה בתחילת הקדם אם הקדים אבר אחד פסגה אבר בכולה דהא תנא דמתני' האי סברא איש לה מעטר לאיבריה אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ואינה נאכלת אלא ליום ח) אחד ותניא אידך נאכלת לכל אדם [כ] ט) ונאכלין בכל מקום [כ] ט) ואינן נאכלין בעזרה מאי לאו תנאי היא דמר סבר קדושה חלה על עוברין ומר סבר אין קדושה חלה על עוברין לא הני תנאי בהא קאמיפלגי דמר סבר *ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים ומר סבר י) ולדי קדשים בבמעי אמן קדושים ואיבעית אימא יא) חד תנא הוא חדא מהלין מתנייתא במקדיש בהמה ואח"כ נתעבדה וחדא מנהון שהקדישה מעוברת [ד] יב) *תניא רבי אליעזר אומר *כלאים וטרפה ויוצא דופן טומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין ואמר שמואל לא קדושין בתמורה ולא מקדישין [לעשות] תמורה ותניא א"ר יג) מאיר מאחר שאינן קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואחר כך נטרפה במקדיש ולד ויצא יד) [דרך] דופן אלמא קדיש ולד אמרי בתם בטעי תמימה אפילו בר פדא נמי מודי דקדיש לא נחלקו אלא בתם בטעי בעלת מום בר פדא סבר כיון דאימיה לא [ה] מקדישין קדושת הגוף הוא נמי לא קדיש ורבי יוחנן סבר הני כב' בהמות נינהו אימיה היא דלא מיקדשא *אבל הוא קדוש [ו] לישנא אחרינא טו) אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא אלא בולדי קדשים *וכרבי יהודה שהיה אומר הולד עושה תמורה הלין הוא דלא קדשי גופייהו אבל עוברין אחרים קדושין אמר אביי תם בטעי תמימה דברי הכל קדיש גופיה אלא כי פליגי במעי בעלת מום דבר פדא סבר כיון דאימיה טז) נמי לא קדיש גופה איהו נמי לא קדיש אלאלדמי רבי יוחנן סבר *עובר לאו ירך אמו הוא ואע"ג דאימיה לא קדשה לגופה ולד מיהא קדיש לגופיה: א"ר יוסי הלא במוקדשין האומר רגלה של זו כו' :

תנו

ז) דמשמע תמורה הוא דלא עבדי אבר לבהמה דליתול קדושם תמורה דהא אפילו לרבי יוסי דאמר ממירין בהן בשלמים הא מקדישין אברים בשלמים הקדם אם מסורת הש"ס קדישי אבריה בתחילת הקדם אם הקדים אבר אחד פסגה אבר בכולה דהא תנא דמתני' האי סברא איש לה מעטר לאיבריה אינה נאכלת אלא לזכרי כהונה ואינה נאכלת אלא לפנים מן הקלעים ואינה נאכלת אלא ליום ח) אחד ותניא אידך נאכלת לכל אדם [כ] ט) ונאכלין בכל מקום [כ] ט) ואינן נאכלין בעזרה מאי לאו תנאי היא דמר סבר קדושה חלה על עוברין ומר סבר אין קדושה חלה על עוברין לא הני תנאי בהא קאמיפלגי דמר סבר *ולדות קדשים בהוייתן הן קדושים ומר סבר י) ולדי קדשים בבמעי אמן קדושים ואיבעית אימא יא) חד תנא הוא חדא מהלין מתנייתא במקדיש בהמה ואח"כ נתעבדה וחדא מנהון שהקדישה מעוברת [ד] יב) *תניא רבי אליעזר אומר *כלאים וטרפה ויוצא דופן טומטום ואנדרוגינוס לא קדושין ולא מקדישין ואמר שמואל לא קדושין בתמורה ולא מקדישין [לעשות] תמורה ותניא א"ר יג) מאיר מאחר שאינן קדושין היאך מקדישין אי אתה מוצא אלא במקדיש בהמה ואחר כך נטרפה במקדיש ולד ויצא יד) [דרך] דופן אלמא קדיש ולד אמרי בתם בטעי תמימה אפילו בר פדא נמי מודי דקדיש לא נחלקו אלא בתם בטעי בעלת מום בר פדא סבר כיון דאימיה לא [ה] מקדישין קדושת הגוף הוא נמי לא קדיש ורבי יוחנן סבר הני כב' בהמות נינהו אימיה היא דלא מיקדשא *אבל הוא קדוש [ו] לישנא אחרינא טו) אבל כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא אלא בולדי קדשים *וכרבי יהודה שהיה אומר הולד עושה תמורה הלין הוא דלא קדשי גופייהו אבל עוברין אחרים קדושין אמר אביי תם בטעי תמימה דברי הכל קדיש גופיה אלא כי פליגי במעי בעלת מום דבר פדא סבר כיון דאימיה טז) נמי לא קדיש גופה איהו נמי לא קדיש אלאלדמי רבי יוחנן סבר *עובר לאו ירך אמו הוא ואע"ג דאימיה לא קדשה לגופה ולד מיהא קדיש לגופיה: א"ר יוסי הלא במוקדשין האומר רגלה של זו כו' :

ח) ג"י ל"ק ומתלגין לעולם מאי לאו

הקדישו אי לא דפסגה קדושה בכל הבהמה: **השוחט** את הבהמה כגון שעירה דאלו אי אפשר לולד חוץ שנתה כדאיתא בבכורות (דף יט:): **ומצא** בה בן אדבע מי . דאלו בן ה' בבהמה דקה אינה ניתרת *) לרבנן בשמיטת אמו פרק בהמה המקשה (חולין דף עד.).

*) [ל"ל ר' מאיר]

רב

אי אתה מוצא . שיהו הן קדושים ט) דלאיטריך למיתני לא מקדישין אלא בהמה ואח"כ בטרפה זו והלא קדושה היא דקדם הקדשה אם מומה: **במקדיש ולד במעי אמו** . דמיילה עליה קדושה מיד והדר יצא דרך דופן ג): [ז] הני אלאיטריך למימר דאין מקדישין וסיפא דמילתא מפרש בפרק יש בקרבנות (לקמן דף יז.):ג) **כלאים וטומטום ואנדרוגינוס אי אתה מוצא בולדי קדשים** . שנתעברה ד) מהן בהמת קדשים לאחר הקדשה אלמא קדיש עובר מדקתני במקדיש עובר ויוצא דרך דופן דהאי הוא לא יצא דרך דופן קדיש בקדושה קמייתא קדושת הגוף ועביד תמורה וליכא לתרוצי קדושת דמיש לא הוה עביד תמורה אפילו יצא דרך רחם : יהיה

ט) דאיטריך ל"ק . ג) הני הד"ל ל"ק ג) דכלאים והד"ל ל"ק ד) תמן לאחר שקדשה אלמא . ל"ק

דרך מתניתין בפ': יט) ממירין אינרין בשלמים: כ) אבר תנא בעוברין אין כו' היא דאבר ולד :כלא: עלמא סברי הואיל : כב) על העוברין מבה: כג) קמא סבר ולדות קדשים במעי אמן הן קדושים ותנא בתרא סבר : כד) אמו הוא בשהקדישה : כה) קדושין הם"ד ומה"ד ולא מקדישין לעשות בהמה אחרת תמורה אם : כו) ורבי מפרש תיבת מאיר במתק : כז) דליתו מקדישין מאחר : כח) דליתו לגברי למעבד תיבת לגופיה במתק : כט) לא דשיגון: ל) עליה גליון והא דאמר בפ' בהמה המקשה דר' יוסי מעמא דנפשיה קאמר הינו לפי המחרץ דמורה ר'

ל) ל"ל הגן ר"ח עד ויוצא דופן אבל כלאים כו' : [ז] רש"י ד"ה במקדיש וד"ה הני כלאים הד"ל :

ל) ל"ל ובתרלה דהקדישה ולבסוף מעברה דלא קדיש ולד דלא קדיש אלא אם לחודה וכו' .

הגהות הגר"א [א] גמ' ס"ק מקדישין . סולדן לסוסף ומממירין בהם משום סיפא ועוברין מקדשין כו' כמ"ש רש"י (דלא כתוס' ד"ה ס"ק . ומלתה דמש"כ כו') : [ב] שם ומתלגין . ל"ל ומתלגין : [ג] ומתלגין בשוהה ל"ג ולכ"ל ומתלגן לעולם ול"ם לקמן בדף כה : [ד] תניא ר"ח . ל"ל הגן ר' אלעזר (עתיו"ט ספ"ח דיומא) : [ה] דאיתיה לא מקדישין . ל"ל לא מקדישין : [ו] לא אבל כו' עד קדוש לגופיה ל"ג לפירש"י ולהגורסין כ"ל

עין משפט נר מצוה

צו א ב מיי' פ"ד מהל' תמורה הל"ג :

צז ג ד מיי' פ"ח מה' מע' הל"ז :

צח ה מיי' שם פ"ד הלכה ע ופע"ז מהלכות מעשה קרבנות הלכה ה :

שיטה מקובצת

ל) עי' בהשמטות בסוף המסכת : ב) בהן אי בולדי : ג) עברי תמורה הא : ד) אין הולד עושה תמורה הא נמי' ר' יהודה דאמר עושה תמורה אי : ה) הכא נמי בדבר שהנשמה תלויה בו וכדרב חסדא . על תיבות במאי עסקינן שנשם עליו כל תיבה קו מלמעלה כי לפ"ר ראוי למחקו: ו) עי' בהשמטות בסוף המסכת: ז) בן ד' . דאי בן חמש הוי ליה כלו חדשיו בבהמה ואינו ניתר בשחיטת אמו ל"מ דאמר כלו לו חדשיו פעמן שהיטה . תוס' : ח) ליום ולילה אחד : ט) אדם ונאכלת בכל מקום בעזרה ונאכלת לעולם מאי לאו: י) תיבות ולדי קדשים נמחק: יא) עי' בהשמטו' בסוף המסכת : יב) ת"ש ר' אלעזר אומר תיבת תניא ל"ש ואות' נמחק: יג) ותניא אמר רבי וכי מאחר תי' מאיר נמחק : יד) ויצא דרך דופן : טו) לישנא אחרינא . ס"א אינו וכן נראה מרש"י ול"ל אבל הראב"ק גרים לה אי אתה מוצא כו' : טז) דאמיה לא קדיש גופה אלא לדמי איהו נמי : יז) בהן כלומר מקדישין לאו אעוברין קאי וחסורי מחסרי וכיכי מתרצא מקדישין איברים ומממירין בהן כו' תיבת כו' נמחק : יח) סיפא דמתני' הן כו' תיבת כו' נמחק : יט) ממירין אינרין בשלמים: כ) אבר תנא בעוברין אין כו' היא דאבר ולד :כלא: עלמא סברי הואיל : כא) על העוברין מבה: כב) קמא סבר ולדות קדשים במעי אמן הן קדושים ותנא בתרא סבר : כג) אמו הוא בשהקדישה : כד) קדושין הם"ד ומה"ד ולא מקדישין לעשות בהמה אחרת תמורה אם : כה) תיבת מאיר נמחק : כו) דליתו מקדישין מאחר : כז) לגברי למעבד תיבת לגופיה נמחק : כח) לא דשיגון: כט) לא דשיגון: ל) עליה גליון והא דאמר בפ' בהמה המקשה דר' יוסי מעמא דנפשיה קאמר הינו לפי המחרץ דמורה ר'

[לקמן כה:]

[זבחים קיד. ופס נכמן]

ל"ל לא דכשיגון וכ"ל בכ"י דף י ע"ב

יבמות פג: בכורות מב. לקמן יז.

כו' מכלל ל"ק

יכול

עין משפט נר מצוה

צמ ד ב ג מיי' פט"ו מהל' מעה"ק הל"ב :

ק ד מיי' פ"ג מהל' שחיטה הל"יא וס"ב מהל' הטומאה הלכה ח :

קא ה מיי' פט"ו מהל' מעה"ק הל"ב :

לבון זה מיון בפרק המוכן ולא במסכת תוכין ו"ע והל"ק בזוכס פרק אלו טרפות מ: אכל ר"ם הוא דאמר סבי ולא רבא

קב ו מיי' פ"ד מהל' מעילה הל"ב וס"ה מהל' ערכין הל"ד :

קג ז מיי' פ"ה מהל' ערכין הלכה יד ופט"ו מהלכות מעה"ק הלכה ה:

קד ח ט מיי' פ"ל מהל' מעילה הל"ג :

קה י מיי' פ"ב מהל' שחיטה הל"ד :

רב חסדא סבר כמאן דאמר טריפה אינה חיה וכבא סבר כמאן דאמר טריפה חיה . וכפ"ק דבכורות (דף ג.) נתפסה סוגיא זאת גבי טרפות עובד כוכבים דרב חסדא סבר טריפה חיה וזו מן הסוגיות הפוכות שבתש"ס וכן מלינו בשאר דוכתי גבי פלוגתת דאביי ורבא דדיים מוכיחות במסכת נדרים (דף הי) ובמסכת מזיר (דף סב. ע"ש) ומיהו לריך עיון לפי הא דאמר רבא הכא טריפה חיה *דבפרק החולין (זמנות דף ו) אמר רבא גבי ספק טרפה מסתיגן לה י"ב חדש :

[ג] **הרתם** לא נחתא ליה *קדושת הגוף . [ז] פירש רש"י דבסבר דטרפות העובד כוכבים פוטרת מן הבכורה וכפ"ק דבכורות (דף ג.) קאמר אפי' למ"ד טרפות העובד כוכבים אינו פוטר והא דאמר הסס לא נחתא ליה קדושה ר"ל להקריב : **היא** שנמשה וולדה חולין ושחטה בפנים מהו. פירוש אם הולד אסור משום חולין בעזרה ונראה דמלי למיפסקינהו [ח] מהיכא דלעיל דהשוחטו את החטאת ומלא בה כן ד' מי משמע דלא הוי חולין בעזרה : חולין

תנו רבנן [ט] *יכול האומר רגלה של זו עולה תהא בולה עולה ת"ל °כל אשר יתן ממנו לה' יהיה קדש ממנו לה' ולא בולו לה' יכול תצא לחולין ת"ל יהיה קדש האביצר *תמכר לצרכי עולות ודמיה חולין חוץ מדמי אבר שבה דברי רבי מאיר ורבי יהודה [א] ב) *ור' יוסי ור' שמעון אומר מנין לאומר רגלה של זו עולה שבולה עולה שנאמר כל אשר יתן ממנו לה' כשהוא אומר יהיה קדש לרבות את בולה אמר מר תמכר לצרכי עולות [ב] והא קמייתי בהמה מחוסרת אבר אמר רבא באומר הרי עלי עולה בחייה ג) אמר רב חסדא ד) מודה רבי יהודה בדבר ה) שעושה אותה טרפה רבא אמר בדבר שעושה אותה נבילה ורב ששת אמר *בדבר שהיא מתה מאי איכא בין רב חסדא לרבא איכא ביניהו טרפה חיה רב חסדא סבר לה כמאן דאמר *טרפה אינה חיה ורבא סבר לה כמ"ד טרפה חיה ומאי איכא בין רבא לרב ששת איכא ביניהו דרבי אלעזר ו) דאמר רבי אלעזר ז) *ניטלה ירך וחלל *שלה נבילה רבא סבר לה כרבי אלעזר רב ששת לא סבר לה כר' אלעזר מיתיבי אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בדבר שאין הנשמה תלויה בו ודברי רבי יוסי בדבר שהנשמה תלויה בו ח) לאו מכלל דפליג עליה דרבי יהודה בשלמא נראין דברי רבי יהודה בדבר שאין הנשמה תלויה בו ט) מכלל דפליג עליה דר' יוסי אלא נראין דברי רבי יוסי בדבר שהנשמה תלויה בו י) לאו מכלל דפליג עליה דרבי יהודה ותיובתא דכולהו לא חסורי מיחסרא והכי קתני נראין דברי רבי יוסי לר' יהודה בדבר שהנשמה תלויה בו שאף רבי יהודה לא נחלק עליו אלא בדבר שאין הנשמה תלויה בו אבל בדבר שהנשמה תלויה בו מודי ליה י) בעי רבא בעוף מהו בהמה אמר רחמנא והא לאו בהמה היא או דלמא קרבן אמר רחמנא י) והאי נכי קרבן הוא *תיקו ב) בעי רבא ג) *הקדיש אבר לדמיו מהו דתיחות ליה קדושת הגוף [ג] מי אמר יג) כיון דנחתא ליה קדושת דמים נחתא ליה נמי קדושת הגוף יד) ומדאקדישה לחד אבר אקדישה לכולה או דלמא חד מגו אמר תרי מגו לא אמר טו) תפשוט ליה מדיליה טז) דהאמר רבא ג) הקדיש זבר לדמיו קדוש קדושת הגוף התם דאקדישה לכוליה הכא יז) דאקדישה חד אבר מאי יח) תיקו בעי מיניה יט) מרבא *הקדיש חד אבר מהו בגיזה תפשוט לך מהא דתניא כ) °לא תגזו בכור צאנך אבל אתה בשלך ושל אחרים כא) התם לא נחתא ליה קדושה כלל הכא נחתא ליה קדושה כב) לישנא אחרינא התם אין בידו להקדישו הכא בידו להקדישו בעא מיניה אביי כג) מרבא הקדיש עורה מהו בעבודה כד) תא שמע האומר מה שבמעיה של זו עולה מותרת בגיזה ואסורה בעבודה מפני כחוש עובר שבה אמר ליה °כי קתני אסורה בעבודה מדרבנן אי הכי אפילו בגיזה נמי תיתסר אמר רב יוסף כה) גזרי בה רבנן גיזה לא גזרי בה רבנן בעא מיניה אביי מרב יוסף כו) *היא שלמי' וולדה חולין כז) ושחטה בפנים מהו למ"ד ולדי קדשים בהויתן הן קדושין מי הוי חולין בעזרה או לא

ליה קדש . ההוא אבר וכיון דהכהן אבר הוי קדוש תו לא מלי למשחט היכא בהמה לגבי חולין אלא תמכר כולה חוץ מדמי אותו אבר שבה דדמי אותו אבר לא יצול שהרי הקדישו ואינו יכול למוכרו : הכי גרסי' דברי רבי מאיר ור' יהודה : **מתוסרת אבר** . שהרי אותו תורה אור האבר אינו אלא אחת לחובת המוכר הוא קרב נמצא שהלוקח זה לא הקריב עולה שלימה והוא נדר להקריב כל הבהמה לחובתו : **בשומר הרי עלי עולה בחייה** . הרי עלי להקריב כל האברים שבהמה חיה ממנה והרי כן עשה דהמוכר לא הקדים אלא אבר שאינה חיה ממנו כגון רגל מן האדכובה ומנמה אלא היה מקדים דבר שהנשמה תלויה בו הוה פשטה קדושה בכולה כדאמר מודה ר' יהודה בדבר שעושה אותה טריפה אם הקדים אבר שממנו נטרפה אם היה מיטל פשטה קדושה בכולה אפי' לר' יהודה ליטלא אחריתא ירושלמי והא מייתי בהמה דמקדים גופה כי ליתיה כולה לדידיה כלומר האי לוקח הא מייתי בהמה אחרת [כח] הגוף אלו ומקמי כגון דאמר כזוזא מן הדא בהמה לעולה כלומר שוה זוז מבהמה זו לעולה והרי קנה [ד] זוז (זוז) הלכך יצא דהא לא נדר עולה שלימה : **מודה ר' יהודה** . דפשטה קדושה בכולה : **שעושה אותה נבלה** . כגון שהיכך וחלל שלה אבל בדבר העושה אותה טרפה כמו רגלה מן האדכובה ומלמעלה (ה) לא מודה ומנמה מפרש לקמיה כט) : *(כגון הלב או הושט) : כמ"ד טרפה אינה חיה . פלוגתא היא באלו טרפות (חולין דף מב.) הלכך כיון דאינה חיה הרי הקדיש דבר שהנשמה תלויה בו : **ורבא ס"ל טרפה חיה** . ואינו דבר שהנשמה תלויה בו : **ניטל הירך וחלל שלה נבלה** . אע"פ שהיא עדיין חיה ממנמה כנבלה דכמתה היא ולא כחיה . הילכך הקדיש ירך וחלל שלה הוי דבר שהנשמה תלויה בו : **רבא סבירא ליה כרבי אלעזר** . הילכך הקדיש ירך וחלל שלה הוי דבר שהנשמה תלויה בו : **ורב ששת ליה דר' אלעזר** . דנמיס [ח] בפ"ק דחולין (דף כח.) מפרש היכי דמי חלל שלה כל הרבולה ונרלית חסרה : **הכי קאמר נראין דברי רבי יוסי לר' יהודה** . דר' יהודה מודה ליה בדבר שהנשמה תלויה בו : **בעוף מהו** . לר' ה) יוסי קא בעי לה הקדיש רגל עוף דחזר לו בן יומה מי פשטה קדושה בכוליה לו לא : **בהמה אמר רחמנא** . בהאי קרא ג) מכל אשר יקן ממנו כתיב בהמה וקרבן : **הקדיש אבר לדמיו מהו דתיחות** . קדושת הגוף לכל הבהמה ותיקרב עולה מי אמר לרבי יוסי מדהקדיש חד אבר לדמיו פשטה קדושה לכולה בהמה לדמיה ומינו דנחתא לה קדושת כולה בהמה נחתא לה קדושת הגוף הואיל והיא גופא חזיא לעולה למה לי למוכרה ולהביא בדמיה עולה הלכך בעל כרחיה קדשי קדושת הגוף : **תרי מיגו** . חד דהוא לא לקדשה אלא אבר ולדמיו ואלו לריכין לומר מגו דחייל לאבר חייל לכולה בהמה לדמיה ומגו דנחתא לה קדושת הגוף : **ותפשוט ליה מדידיה** . דודאי נחתא לה קדושת הגוף : **דהא אמר רבא הקדיש זבר** . אינו אלא קדוש קדוש הגוף ואינו יכול למכרו דהואיל והוא עלמו יקרב לעולה והכא נמי הואיל ולרבי יוסי נחתא קדושה לכולה על ידי האבר קדשה נמי לגופה : **התם דאקדשה לכולה** . **הקדיש אבר מהו בגיזה** . [ג] בעבודה לא תיבעי לך דאסור דהא מכחיש [ד] לה : כ) **בשלו ושל אחרים** . עובד כוכבים אם יש לך בכור בשותפות עם העובד כוכבים מותר לגוזזו הכא נמי הואיל והחולין והקדש שותפין בו מותר : **התם גבי בכור לא נחתא ליה שום קדושה** . הואיל ויש לעובד כוכבים שותפות בו : **הקדיש עורה** . של בהמה מהו בעבודה בגיזה לא תיבעי לך דלא מכחיש ליה לעור אבל עבודה מכחשא ליה לעור : **מפני כחוש העובר** . והכא נמי איכא כחוש עור : **מדרבנן** . וכי מיבעיא [ו] ליה מדאורייתא ומילקי עליה : **היא שלמים וולדה חולין** . הקדיש בהמה מעוברת חוץ מעוברה דלדברי הכל אין לעובר קדוש : **למאן דאמר וולדות קדשים בהויתן הן קדושין** . כלומר אדם שהקדיש בהמה ואחר כך נתעברה ומיבעיא לי אליבא דמאן דאמר וולדות קדשים בהויתן הן קדושין והשתא מיהא לא קדיש עובר ושחטה לאם בפנים בעזרה מי הוי ולד חולין בעזרה ומחייב דהא לא הקדיש עובר הכי לא : **אי"ל** . לא מחייב

ליה קדושה. ס"א התם לא נחתא ליה קדושה בכולה בהמה הכא נחתא ליה קדושה בכולה בהמה אי נמי תיבות לישנא אחרינא נמחק : כג) אביי מרבה הקדיש אות א' נמחק : כד) בעבודה . ס"א הקדיש עובר בפעי אמו מהו בעבודה. גליון צ"ע לר"י הקדיש עורה מהו שתקדיש בולה דדילמא דוקא רגל שראויה להקריבה אבל עור לא ותהיה האביעא אפילו לר' יוסי : כה) דמכחשא ולר גזרו בה רבנן גיזה דלא מכחשא ולד לא גזרי : כו) עי' בחשמטות בסוף המסכת : כח) שאין כל הגוף שלו ומשני אמר רבא כגון דאמר בזוזא מן אות ב' נמחק : כט) לקמיה בדבר שהיא מתה כגון : ל) קרא דמכל אשר : לא) דנחות אכולה לדמיה נהית נמי אכולה לקדושת : לב) למימר קדושה קדושת : לג) בגיזה לר' יהודה קא מבעיא ליה דאמר לא פשטה קדושה בכולה מהו אותו אבר בגיזה דאי לר' יוסי כיון דפשטה קדושה בכולה פשיטא דאסורה בגיזה ועבודה : לד) מכחיש ליה לאבר הא"ר ובא"ר ומה"ר בשלך ושל : לה) קדושה לחד אבר תיבת לחד נמחק : לו) מבעיא לי מדאוריתא אות ת' נמחק : לז) עי' בחשמטות בסוף המסכת : לח) למיפשטיה . גליון ריש לחלק בין כלו לו חדשיו בין לא כלו לו חדשיו : מתיבת

שיטה מקובצת

ח) יכול. עי' הוס' לקמן (דף כו ע"א) : ב) ר' יוסי אות ו' נמחק : ג) בחייה ל"א והא מייתי בהמה דמקדיש גופא לעולה אמר : ד) הסרא . עי' תוס' ערכין (דף כ'): ה) בדבר. ס"א שהנשמה תלויה בו. גליון אי סקרא אי מסברא ראע"ג דאיכא לאוקמי קרא לוסר שלא יצא הרגל לחולין מ"מ שקילין הן וריבויא שניהן: ו) אלעזר ניטל הירך וחלל : ז) עי' בחשמטות בסוף המסכת : ח) בו בסוף אלינ עליה ר' יוסי תיבת מכלל ואות ד' ד' נמחק : ט) בו מכלל דפליג עליה ר"י תיבת לאו ואות ד' נמחק : י) בעי רבא בעוף מהו. גליון תיבת לפשוט מתניתין דתנן אין העופות עושין תמורה לפי דכתיב בהמה וי"ל דשאני הכא דכתיב קרבן לרבות עופות : יא) רחמנ' והא נמי אות י' נמחק : יב) הקדיש אבר לדמיו. אליבא דר' יוסי בעי דאם הקדיש אבר קדושת [הגוף] קדוש כולה כמו כן כשהקדישו קדושת [אבר] קדוש כולו קדושת דמים ובעי כיון דלא קדיש אלא מאבר אחד . חוס' : יג) מתיבת כיון עד תיבת מדאקדישי' נמחק : יד) מדאקדישה לחד אבר אקדישה לכולה ומדוגמת ליה לקדושת דמים נחית ליה קדושת הגוף אי' טו) עי' בחשמטות בסוף המסכת : טז) דהא אמר רבא : יז) הכא דאקדיש חד אבר . קשה הרי דמיקרא בעי אי אמרי' תרי מינו אי לא ומאי ס"ד לאתויי מחד מינו . תוס' : יח) מאי ס"א הכם חד מינו הכא הנא תרי מינו : יט) מיניה אביי מרבה אות א' נמחק : כ) דתניא לא תעבוד בבכור שורך אבל אתה עובד בשלך ושל אחרים לא : כא) עי' בחשמטות בסוף המסכת : כב) נחתא

מן העוף הוי נמי כולו קדוש אי לא מי אמרינן קרבן אבר דחמנא ואם בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן לה' ותאי נמי קרבן הוא: פשוט מן הא דאמרת הקדיש זכר [דראוי לעולה הקדישו] לדמיו קדוש קדושת הגוף : התם . [משום] דאקדושה כולה לדמיו ומנו דנחתי קדושה [דמים אכולה] (לכולה לדמיו) נחתא ליה קדושת הגוף [נמי לכולה] : ל"א חד מגו אמרינן [הוא דאמרן תרי מגו מגו דאקדיש חד אבר קדשה כו' ומגו דקדשה לדמיה קדש קדושת הגוף] תרי מגו לא אמרינן : הא נמי שלו ושל אחרים [היא] דחד אבר מינה הוא דקדיש ושאר הגוף דדחולין הוא . א"ל התם לא נחתא לה קדושה בכולה דחציה דעובד כוכבים היא וחלקן עובד כוכבים לא קדיש הכא דכולה שלו הויא נחתא קדושה בכולה ואסורה בגיזה . הקדיש שה כי לישנא אחרינא : עור מהו בעבודה . כלומר בגיזה לא קא מיבעיא ליה דודאי אסורה מפני כחש העור כי קא מיבעיא ליה בעבודה : ת"ש האומר מה שבמעיה של זו עולה מותר בגיזה ואסורה בעבודה . מפני כחש עובר . הכא נמי עבודה מכחיש העור ואסור דכשאינה שמינה מוסב העור א"ל מיהא לא תפשוט דכי

הגהות הגר"א [א] נמ' ור' יוסי . גי' ל"ב ור' ר' חומרים : [ב] שם והא קמייתי כו' . גירס"י נחתי' ל"ח והא מייתי בהמה דמקדיש גופה כי ליתה כולה לדידי' כגון דאמר כזוזא מן הדא בהמה לעולה : [ג] שם מי אמר כיון כו' . הוא לכון נמי ול"ה בהרבה מקומות דאל"כ מאי קריך נמי' והתכבו כו' : [ד] רא"ש ד"ה לאומר . זוז חוז . פי' הרבה דיגרים : [ה] ר"ה ור"ש בפ"ק כו' . פי' לפיכך אסור לה לחיות : [ו] תוס' ד"ה התם כו' . והשתא אתי שפיר לישנא אחרינא על הגליון אחרינא :

רבינו גרשום

(והא קא מייתי) בהמה מתוסרת אבר . דמעיקרא איקדש מינה אבר : (אמר רבינא באמר . זה הקונה אותה אומר בשעת נדרו הרי עלי עולה) : בחייה (כלומר (באומר זה הקונה בשעת נדרו) הרי עלי (בחמה) להביא שיכולה לחיות ואפי' היתה מחוסרת אותו [אבר] שהיקדיש מקודם היתה יכולה לחיות ומה שנדר הביא . ל"א והא קא מייתי בהמה כו' . [אלא אמר רבא כגון דאמר בשעת נדרו הרי עלי] בזוזא (כלומר לא אמר בשעת נדרו אלא בשוה זוז) כן (הדא) בהמה לעולה [דלא קבל עליו אלא בשוה זוז ממנה לעולה] : דהשתא [חוץ] מאותו אבר המוקדש [עדיין יש בה] שוה כמה זוזים ומה (שנדר) [ששוה יותר] יכול להביא (מדה ר' יהודה) : בדבר שהנשמה תלויה בו. [ראי אקדיש אבר מינה שהנשמה תלויה בו] כגון לב או כבד [דקדושה כולה אז] בדבר שעושה טרפה [אם נישל ממנה אותו אבר כגון] שנחתך רגלה מן האדכובה ולמעלה : ורבא סבר לה . כמאן דאמר טרפה חיה לתכי קאמר בדבר שעושה אותה נבילה כגון נישל הירך [נבילה] : רב ששת לא סבר לה כר' אלעזר . לתכי קאמר בדבר שהיא מתה מיד ולא שהתה מ פ ר כ ס [אלמא בתיתייהו] פליגי : ותיובתא דכולהו . דרב חסדא ורבא ורב ששת : אלא חסורי מחסרא והכי קתני כו' . ולא קשיא להו : בעוף מאי . אמר ר' יוסי דאי אקדיש רגל

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה שעושה אכל וכו' אלכוכבה ולמעלה כגון כלב והוושפן לא מודה ועשמא מפרש לקמיה הס"ד :

[תוס' מב. וש"נ]

ל"ל כמ"ל

גי' רש"ל נמסכת חולין ומלמ"ל מלה ניכר מלה

מ"ל

מ"ל

מ"ל

יד) מי קרינא ביה כי ירחק ממך המקום וזבחת. דמהתם נפקא לן דאסור לשחוט חולין בעזרה דדרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור ד"מ דקדושה חלה על העוברין ושחטה דכיון לאם שחוטה חולין בעזרה דרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור ד"מ דקדושה חלה על העוברין ושחטה דכיון לאם שחוטה חולין בעזרה דרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור

[תרומות פ"ה משנה ו]

מתני' אין המדומע מדמע חלה לפי חשבון. מפרש בגמרא: **ואין המחומץ מחמץ חלה לפי חשבון.** עיסה של חולין שנתחמצה בשאור של תרומה הרי כולה אסורה ואם נפל מן תרומה עיסה לתוך עיסה אחרת של חולין ומחמצה אינה אוסרתה חלה לפי חשבון שאור תרומה שמעורב בה כלומר אם נפל בעיסה אחרונה מן הראשונה שיעור גדול כל כך שיהא בו משאור של תרומה שנתחמצה ממנו כדי לחמץ את האחרונה אסורה אף האחרונה ואם בין הכל מה שנפל מן הראשונה לתוך האחרונה אין בו אלא כדי לחמץ האחרונה מותרת האחרונה כיון שלא נפל מן התרומה כדי לחמץ

[כל זה ליתא במשנה]

ע"ז מט. ע:: עולה פ"ב משנה יא [פסחים כו:]

רבינו גרשום

קתני הכא אסורה בעברה מדרבנן קתני ולא מדאוריתא ואנא נבי עור בעינא אי אסור מדאוריתא אי הכי אי מדרבנן אפי' בגיזה נמי ליתסר מדרבנן בגי עובר א"ל כו': ולדה שלמים. עוברה מי מיחייב בעובר משום שחומי חוץ מי קרינא ביה בעובר והביאום לה' הא לאו בר הבאה הוא ופטור: ל"א ראוי לפתח אהל להביא חייבין עליו בחוץ והא כיון דחולין הוא אינה ראויה לפתח אהל מועד דמה שלי בשלמים אסור אף שלהם בשלי חולין בפנים אסור לשחוט הילכך פטור: ושחטה בפנים מהו מי מיחייב משום עובר: ולמאן דאמר וולדי קדשים בהוייתן הן קדושים. בשעת לידתן ולאו מפני אימן [הם] הכי נמי (הכא נבי חולין אמרינן דלא הוי אמרינן האי לא הוי חולין) אלא משעת הוויית לידתן אי דילמא נבי חולין אפי' מפני אימן הוי חולין וליחייב: (ע"כ שיץ לעמוד הקודם) א"ל מי קרינא ביה (וחביאום לה') כי ירחק ממך המקום וזבחת [כלומר] מה שאתה זובח ברחוק מקום בחוץ אתה אוכל חולין ואי אתה אוכל מה שאתה זובח בקרוב מקום כלומר חולין שנשחטו בפנים דהא לאו בר זביחה הוא: אין המדומע מדמע אלא לפי חשבון תרומה שיש בה כדמפרש בגמ' סאה של תרומה שנפלה לפחות סמאה כגון שנפלה בעשרים סאין של חולין. לפי שדין התרומה הוא שאם נפלה במאה חולין שמתבטלת ועכשו נפלה בפחות סמאה כמו שנפלה בעשרים סאין של חולין והלך מן אותו דימוע ונפל למקום אחר כגון שחזר ונפל סאה מן אותו דימוע בשמונים סאין של חולין: ר' אליעזר אומר מדמע כתרומה ודאי כלומר אותה סאה של דימוע שנפלה לב' חולין נחשוב אותו סאה שהיא תרומה ודאית ואינה מתבטלת באותן כ' של חולין שאני אומר סאה של תרומה שנפלה לאותן פחות מסאה היא סאה עצמה שעלתה וחזרה ונפלה למקום אחר לאותן ג' חולין ואינה מתבטלת בפ' חולין: וחכ"א אינה מדמעת אלא לפי חשבון כלומר לא נחשוב אותה היא סאה שנפלה היא שעלתה אלא אין באותה סאה אלא אחד מעשרים בתרומה ושאר חולין ועכשו כי נפלה לפ' של חולין הרי נדמעה בסאה חולין ומתבטלת והיינו אלא לפי חשבון דקאמר מתני'ת ודלא כר' אליעזר: אין המחומץ מחמץ אלא לפי חשבון. כדמפרש שאור של חולין ושאור של תרומה דהיינו של איסור: ר' אליעזר אומר אחר האחרון אני בא כלומר אם נפל אותו שאור של תרומה לתוך בטול בטל הראשון של איסור ודאי כמו הכל של היתר ואם שאר נפל בטול בטל ראשון של היתר ורואין כמו בולו של איסור. וחכ"א בין שנפל [איסור תחלה בין שנפל בטוף] אין אסור עד שיהא (באיסור עצמו כדי לחמץ) [בו באיסור כדי לחמץ] בפני עצמו בלא אותו של חולין והיינו אלא לפי חשבון דאמר במתניתין ודלא כר' אליעזר: אין מים שאובין פוסלין את המקוה אלא לפי חשבון.

[ל] מי קרינא ביה כי ירחק ממך המקום וזבחת. דמהתם נפקא לן דאסור לשחוט חולין בעזרה דדרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור ד"מ דקדושה חלה על העוברין ושחטה דכיון לאם שחוטה חולין בעזרה דרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור ד"מ דקדושה חלה על העוברין ושחטה דכיון לאם שחוטה חולין בעזרה דרשינן בריחוק מקום אתה זובח ולא אתה זובח בקירוב מקום בעזרה בפרק שני דקדושין (דף מז:) והכא מי קרינא ביה הכי הא לאו יכול לשחוט בהמה זו חלא בעזרה שהרי שלמים הוא: היא חולין וולדה שלמים. ולאיבא תורה אור

[תרומות פ"ה משנה ו]

מתני' אין המדומע מדמע חלה לפי חשבון. מפרש בגמרא: **ואין המחומץ מחמץ חלה לפי חשבון.** עיסה של חולין שנתחמצה בשאור של תרומה הרי כולה אסורה ואם נפל מן תרומה עיסה לתוך עיסה אחרת של חולין ומחמצה אינה אוסרתה חלה לפי חשבון שאור תרומה שמעורב בה כלומר אם נפל בעיסה אחרונה מן הראשונה שיעור גדול כל כך שיהא בו משאור של תרומה שנתחמצה ממנו כדי לחמץ את האחרונה אסורה אף האחרונה ואם בין הכל מה שנפל מן הראשונה לתוך האחרונה אין בו אלא כדי לחמץ האחרונה מותרת האחרונה כיון שלא נפל מן התרומה כדי לחמץ

[כל זה ליתא במשנה]

ע"ז מט. ע:: עולה פ"ב משנה יא [פסחים כו:]

רבינו גרשום

קתני הכא אסורה בעברה מדרבנן קתני ולא מדאוריתא ואנא נבי עור בעינא אי אסור מדאוריתא אי הכי אי מדרבנן אפי' בגיזה נמי ליתסר מדרבנן בגי עובר א"ל כו': וולדה שלמים. עוברה מי מיחייב בעובר משום שחומי חוץ מי קרינא ביה בעובר והביאום לה' הא לאו בר הבאה הוא ופטור: ל"א ראוי לפתח אהל להביא חייבין עליו בחוץ והא כיון דחולין הוא אינה ראויה לפתח אהל מועד דמה שלי בשלמים אסור אף שלהם בשלי חולין בפנים אסור לשחוט הילכך פטור: ושחטה בפנים מהו מי מיחייב משום עובר: ולמאן דאמר וולדי קדשים בהוייתן הן קדושים. בשעת לידתן ולאו מפני אימן [הם] הכי נמי (הכא נבי חולין אמרינן דלא הוי אמרינן האי לא הוי חולין) אלא משעת הוויית לידתן אי דילמא נבי חולין אפי' מפני אימן הוי חולין וליחייב: (ע"כ שיץ לעמוד הקודם) א"ל מי קרינא ביה (וחביאום לה') כי ירחק ממך המקום וזבחת [כלומר] מה שאתה זובח ברחוק מקום